

Vzory a vedenie Nepočujúcich

Aktivizmus a obhajoba záujmov Nepočujúcich

Vitajte

- Úvod
- Ice Breaker

Obsah - prehľad

Úvod

Začiatky

Hnutie za občianske práva

Technologický pokrok

Dnešný význam

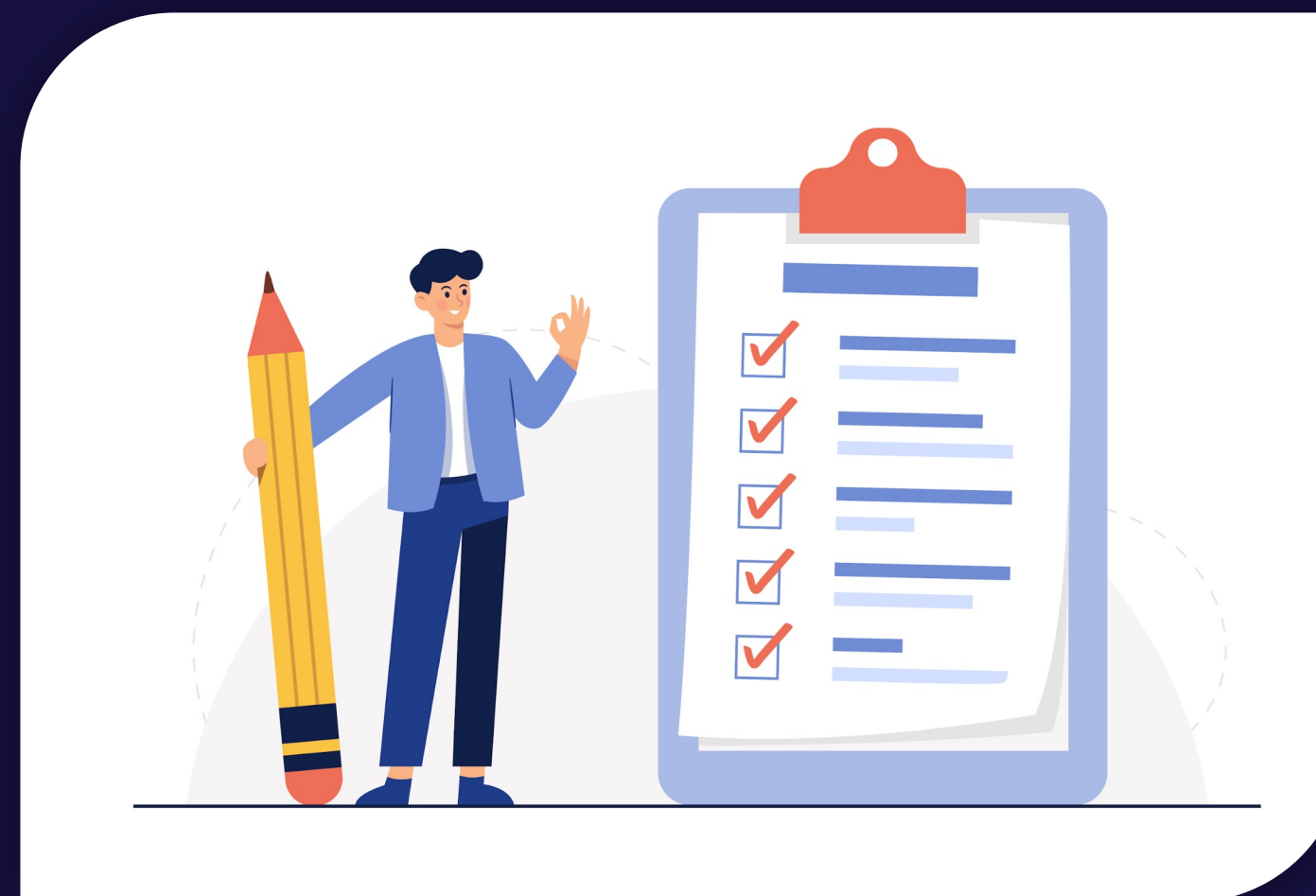
Vzory

Dni akcií

Zhrnutie a výhľad

Záver a diskusia

Spätná väzba

Vzdelávacie ciele

- Porozumenie histórii zástupcov Nepočujúcich
- Poznanie dôležitých míľnikov aktivizmu Nepočujúcich
- Galéria vzorov – aktivisti
- Porozumenie a rešpekt k vlastnej kultúre, hodnotám a potrebám
- Znalosť dôležitých organizácií (miestnych, regionálnych, medzinárodných)
- Posilnenie vlastného angažovania sa.

Info: aktivizmus a komunita Nepočujúcich

Počas celej histórie Nepočujúci bojovali za svoje

- práva
- kultúru
- sebaurčenie

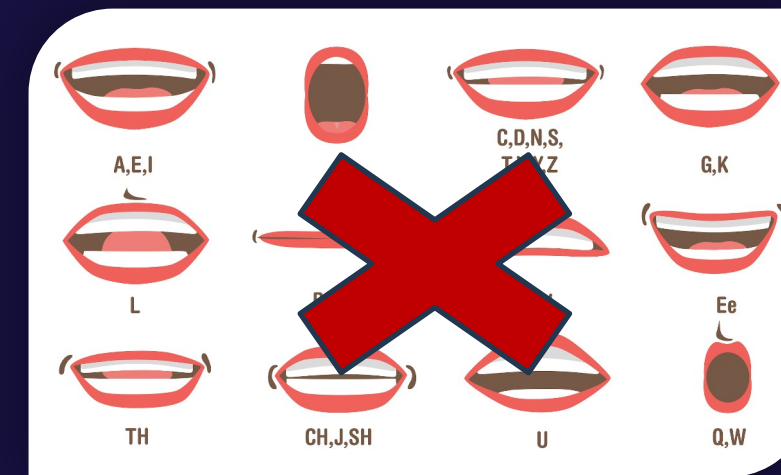
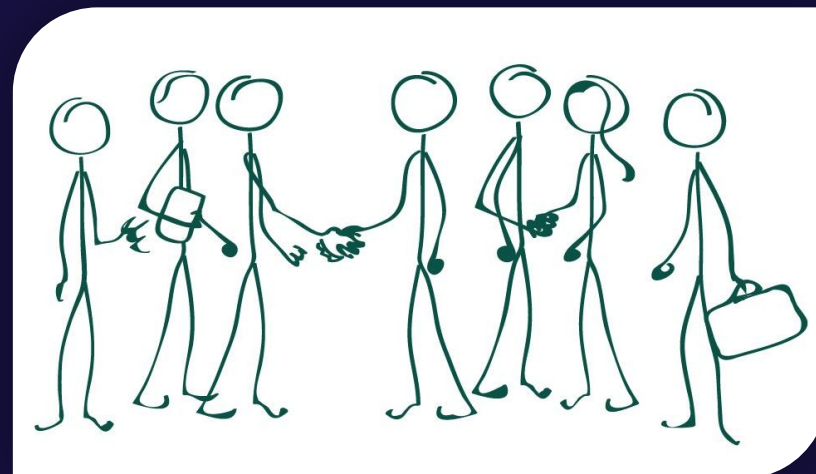
Tento **aktivizmus** sa vyznačuje

- túžbou po rovnosti
- uznaním posunkového jazyka
- kultúrnou autonómiou

Dôležité míľhiky

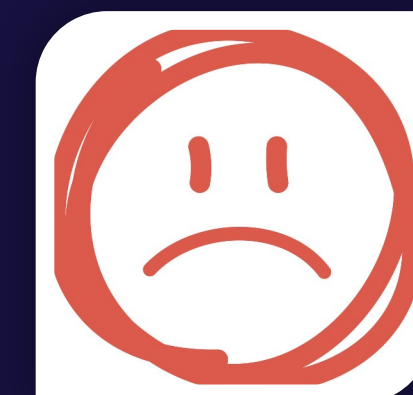
Začiatky - 19. a začiatok 20. storočia

Zakladanie združení a federácií, najmä v Európe a USA
Príklad: National Association of the Deaf (NAD), USA, 1880

Obsah / situácia:

- Posunkový jazyk namiesto odzverania
- Mnohí Nepočujúci boli **vylúčení** zo vzdelávacieho systému alebo **izolovaní** v špecializovaných inštitúciách..

Kultúrne hnutie

Aktivizmus za posunkový jazyk (1920-1960)

Zlomový bod:

Posunkový jazyk = samostatný jazyk

1960: **William Stokoe**

publikuje prelomové dielo **Sign Language Structure**
(Štruktúra posunkového jazyka)

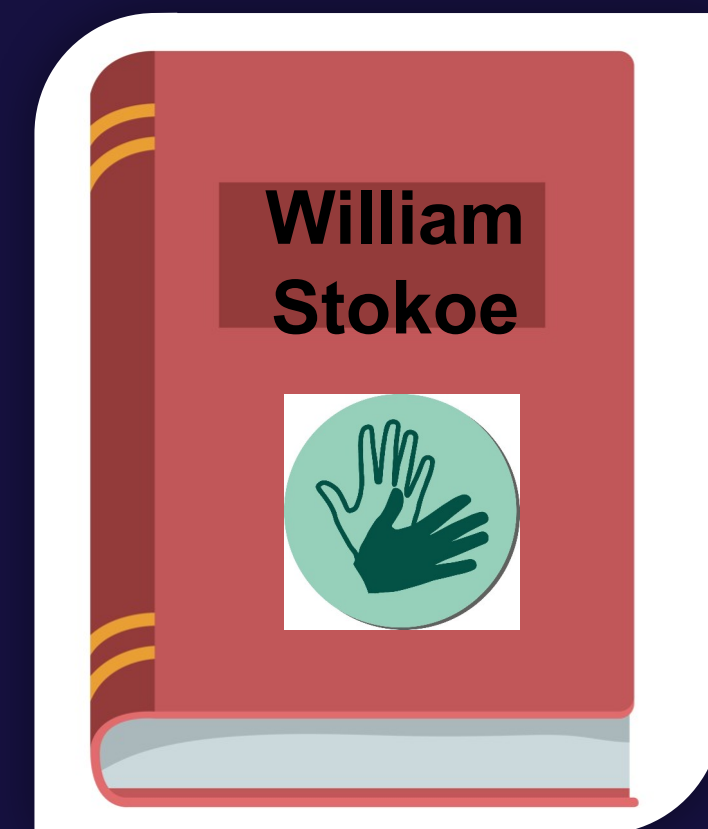
= Lingvistické uznanie posunkového jazyka

= Podpora ochrany posunkových jazykov

= Vznik hnutí za posunkový jazyk

Hnutie: posunkový jazyk ako súčasť kultúrnej identity

Aktivizmus: požiadavka uznania a sebaurčenia

Hnutie za občianske práva v 60. a 70. rokoch 20. storočia

Boj za rovnosť:

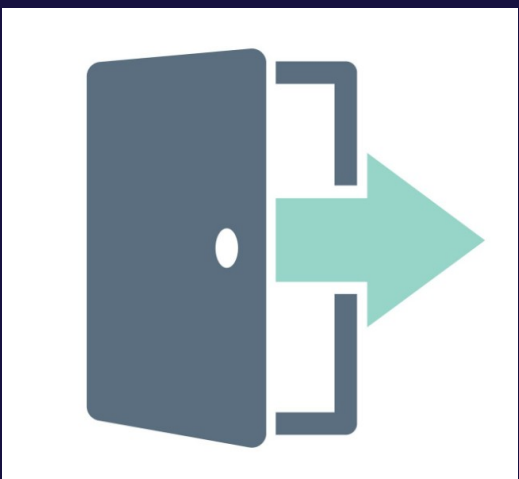

- US ADA (Americans with Disabilities Act)
= Právne predpisy pre ľudí so zdravotným postihnutím

- Požiadavka prístupu k vzdelávaniu, zamestnanosti, politike a kultúre.

„Nepočujúci prezident teraz“ (DPN) 1988:

- Protestné hnutie na Gallaudetovej Univerzite vo Washingtone, D.C.
- Študenti požadujú zvolenie nepočujúceho rektora – výrazný úspech!

Sebaobhajoba — rešpekt — posunkový jazyk —
Zakladanie organizácií — "Nič o nás bez nás!"

Digitalizácia: technologický pokrok

Technológia:

- Titulky
- Videoaplikácie
- Internet – celosvetové prepojenie
- KI

Tlmočníci posunkového jazyka na mieste a online

Galéria vzorov

Politika, ekonomika, technológia

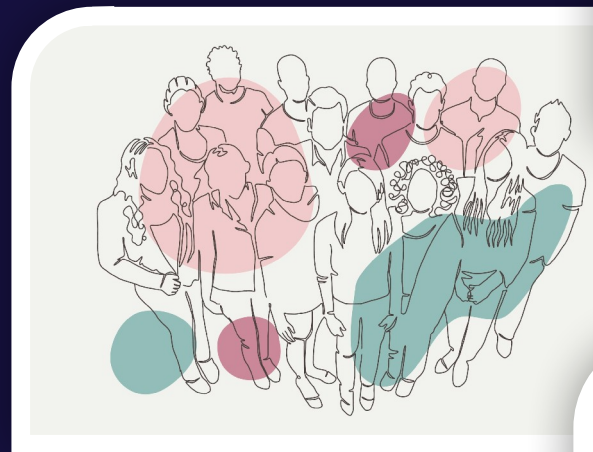
Aktivita

Info: dnešný význam aktivizmu Nepočujúcich

Hnutie výrazne prispelo k tomu, že posunkový jazyk je dnes uznaný **ako plnohodnotný jazyk**.

Zvyšovanie povedomia o kultúrnej identite komunity Nepočujúcich.

Nepočujúci dnes pôsobia vo svete politiky, vedy, umenia a médií — ako **vzory a ambasádori** svojej kultúry.

Angažovanie sa za inkluzívne spoločnosti, prístupnosť a sebaobhajoba

Globálne vytváranie sietí

Aktivita

Svetová federácia nepočujúcich

[Svetová federácia nepočujúcich | Inklúzia a rovnosť práv](#)

Welcome to

European
Union of the
Deaf
Youth

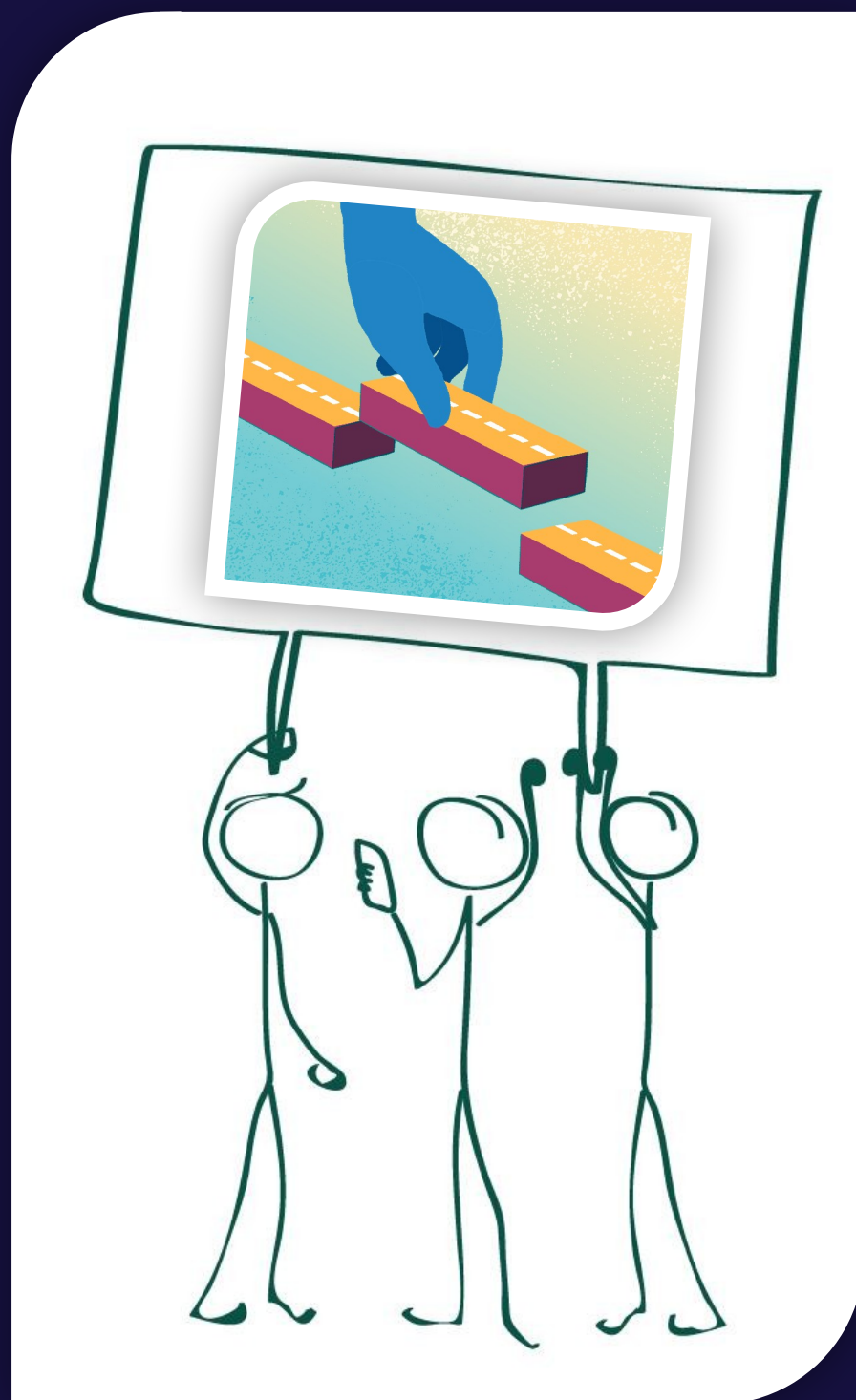
The banner for the European Union of the Deaf Youth (EUDY) features a background photograph of a group of young people, some of whom are signing. The text 'Welcome to' is in a small font above the large, bold, multi-colored title 'European Union of the Deaf Youth'.

[Home - EUDY](#)

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Súčasnosť a aktuálne výzvy

Pokrok

- právne uznanie posunkového jazyka v mnohých krajinách.
- väčšia viditeľnosť v médiách, politike a kultúre.

Výzvy

- nerovné mocenské vzťahy
- nedostatok prístupnosti
- spoločenské predsudky

Ďalší boj za plný prístup

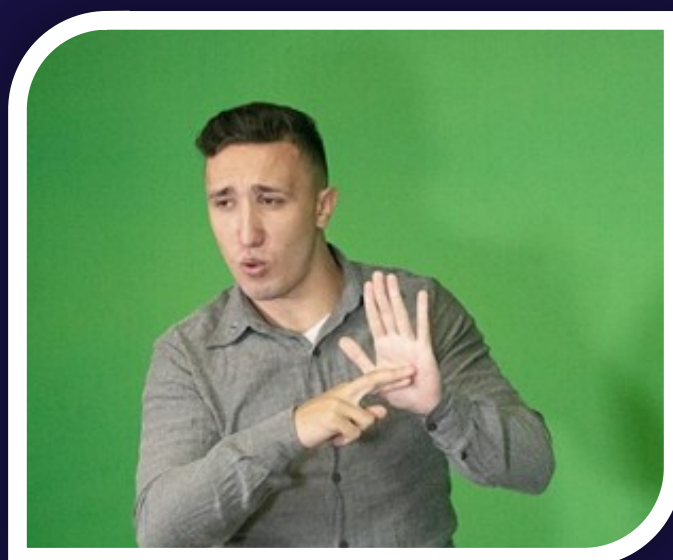
- vo verejných priestoroch,
- vo vzdelávaní,
- v práci a médiách.

Dni akcií

International Week of Deaf People

2025

Celebrating Identity, Culture, and Rights!

United Nations

International Day of Sign Languages
23 September

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Vytvorte vlastný deň akcie!

Aký je váš
odkaz &
vízia?

Activity

Záver a budúcnosť

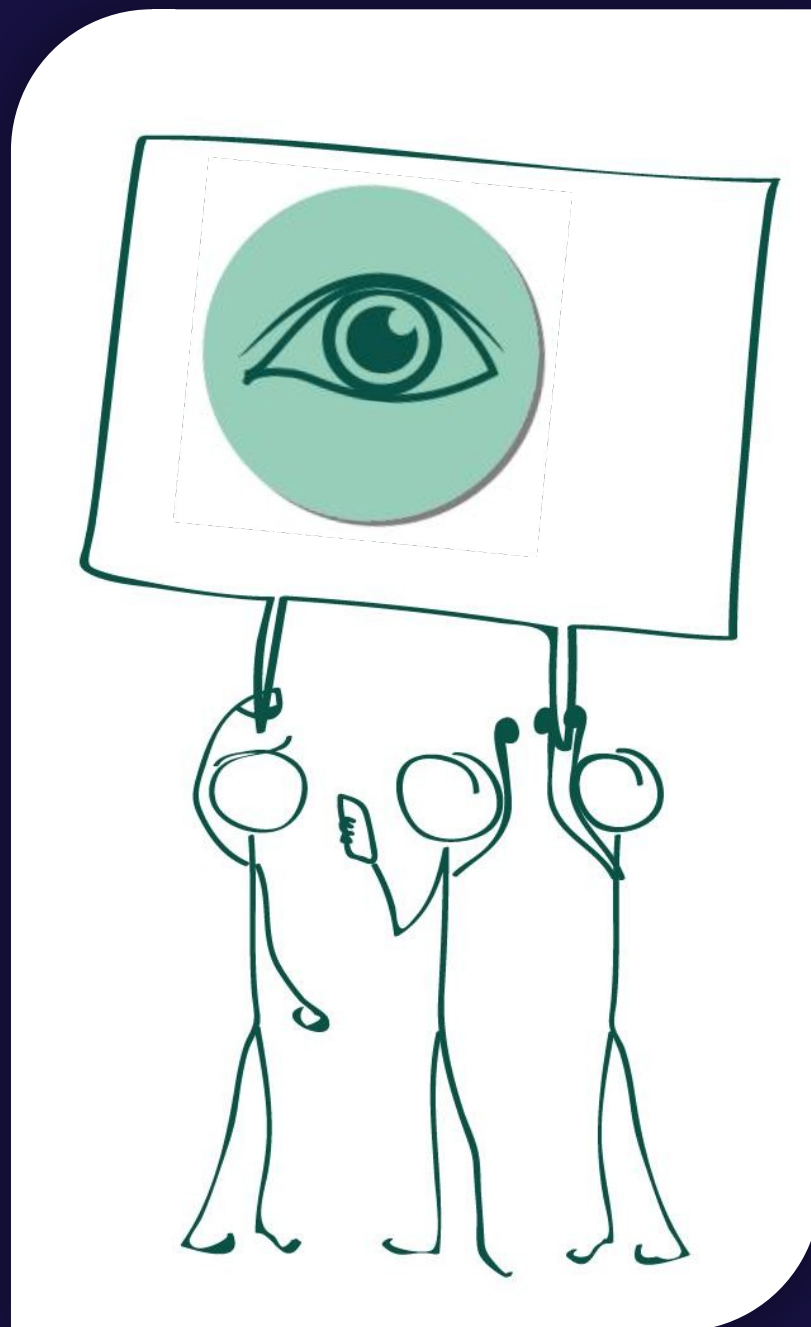
História aktivizmu Nepočujúcich
= **Odvaha – kreativita – angažovanie za rovnosť**

Príbehy úspechu, ako napríklad protest na Gallaudet, ukazujú, ako sebavedomý aktivizmus prináša zmenu.

Boj za plné uznanie, viditeľnosť a prístupnosť pokračuje!

Budúcnosť:

- väčšie posilnenie postavenia
- technologické inovácie
- globálne vytváranie sietí
- väčšia spoločenská akceptácia.

Spätná väzba

Ďakujeme za pozornosť!

Kontakt

<https://deafstudies.eu/>

Deaf Culture, Heritage and Diversity

@deafstudies.eu

TURKOOIS

Innosign

Witaf
Seit 1865 im Dienste der Gehörlosen

ISTITUTO DEI SORDI
DI TORINO